

c. ř. s. Pro podání žaloby, o niž tu jde, nebylo lhůty. Byla podána před uplynutím promlčecí lhůty jen k vůli přetržení promlčení podle hmotně-právního předpisu § 1497 obč. zák., nikoli k zachování nějaké pro žalobu určené lhůty. Průtah 23 dní po lhůtě nemůže rovněž odůvodnit závěr, že žalobce nejevil zájem o pokračování ve sporu. Toto krátké zdržení sporu jest pokládati za nezávažné pro hmotné právo. Za tohoto stavu věci netřeba se obíratí s otázkou v dovolání rozbíranou, jak by tomu bylo ve případě klidu řízení podle § 168 c. ř. s.

Čís. 9397.

Další propachtování hospodářského statku, jenž byl již po léta v pachtu, jest o sobě úkonem řádné správy. Pro rozhodnutí otázky, zda přes to v konkrétním případě jde o důležitou změnu, která jest navrhována k lepšímu užívání hlavního kmene, záleží také na délce pachtovní doby v místě obvyklé, což jest po případě otázkou znaleckého důkazu.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1929, R II 378/29.)

Dva spoluvlastníci nemovitého statku se $\frac{2}{3}$ vlastnických podílů žádali, by soud udělil (v nesporném řízení) povolení k propachtování statku dosavadnímu pachtýři na tři roky podle předloženého nástinu pachtovní smlouvy, protože třetí spoluvlastník s $\frac{1}{3}$ podílu tomuto správnímu opatření odporuje. Soud první stolice návrh odmítl. Rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu a nařídil mu, by dále jednal a znovu rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Navrhovatelé žádají, by soud rozhodl podle § 835 obč. zák. o správním opatření sporném mezi spoluvlastníky. Žadatelé tvrdí, že jde o důležitou změnu podle § 834 obč. zák., která jest navrhována k lepšímu užívání hlavního kmene, kdežto odpůrce zastává stanovisko, že jde o opatření řádné správy, které jen jemu přísluší, protože jest otcovou závětí ustanoven za společného správce statku. Poukazuje na rozsudky soudů všech tří stolic ve sporu čís. 8072 sb. n. s., v němž byl rozsah jeho správních oprávnění určen v ten smysl, že mu jako společnému správci přísluší věci řádné správy. Souhlasí sice s dalším propachtováním dvora K., ale nejméně na dobu devíti let a za volné soutěže uchazečů a tvrdí, že jen on jest oprávněn určití další podmínky propachtování. Obě strany souhlasejí v tom, že dvůr K. jest v pachtu dosavadního pachtýře již od roku 1906. Podle toho, co dosud uvedeno, jest v tomto případě rozhodující otázkou, zda další propachtování dvora, tedy většího hospodářského celku, jest pokládati za věc řádné správy, k níž by byl třetí spoluvlastník jako testamentární společný správce nemovitostí oprávněn bez spolupůsobení ostatních podílníků, či za věc vybočující z rámce

řádné správy, o níž by měl rozhodovati soud podle § 835 obč. zák., ano jest nesporno, že se účastníci nemohou dohodnouti o podmínkách propachtu a že se souhlasně neshodli ani na losu ani na rozhodčím. Otázku nelze řešiti všeobecně platnou zásadou, nýbrž jen podle jednotlivostí případu, protože zákon mluví jen povšechně v § 833 obč. zák. o věcech, jež se týkají řádné správy a užívání hlavního kmene, a v § 834 obč. zák. o důležitých změnách, které jsou navrhovány k zachování a k lepšímu užívání hlavního kmene, ale nemá bližších ustanovení o oněch pojmech. Podle vlastního významu slov v jejich souvislosti a podle úmyslu zákonodárce (§ 6 obč. zák.) jest pokládati za řádnou správu věci, jež se pravidelně opakují a jsou podle hospodářských zásad spojeny s rozumným užíváním společné věci. Vše, co z tohoto rámce vybočuje, jest pokládati za »důležité změny« podle § 834 obč. zák. V tomto případě jest mezi účastníky nesporno, že společný statek jest v pachtu již 23 roků, a účastníci jsou za jedno i v tom, že statek má býti i nadále propachtován, tedy tímž způsobem dále užíván, jako dosud. Nejde tu tedy o změnu hospodářského plánu a systému hospodaření, totiž o přechod hospodaření ve vlastní režii v propachtování nebo naopak. Následkem toho jest pokládati další propachtování o sobě za věc řádné správy, jest v tomto směru souhlasiti s názorem prvního soudu a nelze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že prý propachtování jest již o sobě důležitou změnou podle § 834 obč. zák. Při tom netřeba se ani obíratí otázkou, zda by bylo na místě odvolávati se na obdobu § 233 obč. zák. a § 111 ex. ř., jak činí rekursní soud. Ale dosavadní úvahy ještě nestačí k rozhodnutí otázky, zda v tomto případě »navrhované« správní opatření vybočuje z rámce řádné správy. Záleží i na délce pachtovní doby, neboť není zajisté pro posouzení otázky řádné správy lhostejno, zda se statek propachtuje na výpověď (ať již smlouvenou nebo zvláštními předpisy nebo zvyklostmi upravenou, § 560 c. ř. s.), či na určitou řadu let, a to na řadu kratší nebo delší. V té příčině navrhují dva spoluvlastníci propachtování na tři roky a tvrdí, že tu jde o úkon mimořádné správy, kdežto odpůrce pokládá nejméně devítiletou pachtovní dobu za vhodnou a užitečnou pro spoluvlastníky, uváděje v dovolacím rekursu, že nejméně devítiletá doba pachtovní jest v místě obvyklou a tvrdě, že normální dobou pachtovní jest doba 12 až 18 let. Tuto otázku nelze soudu rozhodnouti bez posudku znalců o tom, jak dlouhou pachtovní dobu jest v souzeném případě pokládati za »obvyklou v místě«, hledíc k velikosti statku K., k případnému prodloužení pachtu téhož pachtýře a k řádnému hospodaření pachtýře podle hospodářských pravidel. První soud sice cituje slova Dr. Arnošta Swobody ze spisu »Fragen aus dem Mit-eigentumsrecht« str. 13 slova: »nebyla-li (smlouva pachtovní) uzavřena na delší než v místě obvyklý čas«, ale nijak neodůvodnil, že tomu tak v tomto případě jest. Podle výsledku znaleckého důkazu bude teprve lze rozřešiti otázku, zda navrhované další propachtování dvora K. na tři roky, po případě dosavadnímu pachtýři, jest ještě pokládati za věc »řádné správy«, kterou může třetí spoluvlastník a společný správce sám předsevzítí a její podmínky ujednatí. Bude-li tato otázka zodpovězena

kladně, nejsou žadatelé ani k návrhu oprávněni, protože tento hospodářský úkon náleží společnému správci, pakliže bude odpověď záporná, bude teprve nutno rozhodovati ve věci podle § 835 obč. zák. a řešiti otázku rekursním soudem označené. Jen pro úplnost jest podotknouti, že z odůvodnění rekursního soudu se zdá vysvítati právní názor, že ke změnám podle § 834 obč. zák. jest vždy třeba jednomyslnosti spoluvlastníků, což by ovšem správným nebylo, neboť i tu rozhoduje většina hlasů počítaná podle podílů, ale »přehlasovaný« může žádati zajištění za příští škodu, nebo — kdyby to bylo odepřeno — vystoupení ze společenství a soud rozhoduje podle § 835 obč. zák. o tom, zda změna má býti povolena bezvýjimečně, či na zajištění.

Čís. 9398.

Podpis advokátův na odvolacím spise musí býti vlastnoruční, nestačí podpis jména advokátova koncipientem, třebaže se tak stalo se zmocněním advokátovým.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1929, R II 385/29.)

O d v o l a c í s o u d odmítl odvolání žalovaného. D ů v o d y: Jakž bylo výsledkem odvolatelova právního zástupce Dr. M-a zjištěno, nebyl odvolací spis Dr. M-em podepsán, Dr. M., byv k odstranění této formální vady obeslán na 7. září 1929, odepřel podepsati odvolací spis a zůstal tento formální nedostatek neodstraněn (§ 85 c. ř. s.). Podle výpovědi Dr. M-a byl odvolací spis sepsán a podán v jeho nepřítomnosti a jeho koncipient Dr. František J. sám na odvolací spis napsal jméno Dr. M-a a napodobil tak jeho podpis. Není-li podle výnosu min. sprav. ze dne 3. února 1909, čís. 3331 přípustno signovati podání razítkem s jménem (faksimile), nelze ani připustiti, by odvolatelovo jméno podpisovala a za advokátův podpis vydávala jiná osoba. Podle § 31 druhý odstavec c. ř. s. není kandidát advokacie oprávněn podpisovati advokáta na soudních podáních, pro něž zákon předpisuje podpis advokátův. Kandidát advokacie může zastupovati advokáta, u něhož jest zaměstnán, při projednáváních a musí pak podpisovati protokoly vlastním jménem. Nikde však není zmocněn advokáta podpisovati a vydávati toto nápodobení za advokátův podpis. Ana byla Dr. M-ovi podle § 83 druhý odstavec jed. ř. při výslechu poskytnuta možnost, by dodatečně odvolací spis podepsal, a Dr. M. tak neučinil, nelze již tento nedostatek napravit včas, neboť odvolací lhůta uplynula dnem 15. května 1929. Odvolacímu spisu nedostává se tedy podstatné náležitosti předepsané v § 467 čís. 5 c. ř. s., podpisu advokáta, soud se marně pokusil o odstranění této vady a proto musí býti odvolací spis odmítnut jako nezpůsobilý k zahájení odvolacího řízení (§§ 467 čís. 5, 37, 85 a 463 druhý odstavec c. ř. s.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.